

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ankara-Konya seferini yapan Yüksek Hızlı Tren (YHT), 13 Aralık 2018 tarihinde Ankara'nın Yenimahalle İlçesi'ne bağlı Çiftlik'te bulunan Marşandiz İstasyonu'nda, aynı yolda, yol kontrolü yapmakta olan kılavuz trenle çarpışmıştır.

Kaza, 2'nci hattan hareket etmesi gereken YHT'nin, 1'inci hattan hareket etmesi ve Ankara-Esenkent arasında yol kontrolü yapmaktan dönen kılavuz trenle saat 06:36 civarında Marşandiz Gar'da çarpışması (Karambol) sonucu meydana gelmiştir. Kazada 3'ü makinist, 6'sı yolcu olmak üzere toplam 9 vatandaşımız hayatını kaybetmiş, ikisi ağır 86 vatandaşımız da yaralanmıştır.

Kazanın asıl nedeninin, aslında 2'nci hattan gitmesi gereken YHT'nin, trafik kontrolörü, hareket memuru ve tren teşkil görevlisinin koordinasyonsuzluğu nedeniyle 1'inci yola yani karşıdan kılavuz trenin üzerine gönderilmesi olduğu ileri sürülmektedir.

Kazanın nedenine ilişkin olarak yetkililer açık, net ve tatmin edici bir açıklamada bulunmamıştır. Kazayla ilgili olarak trafik kontrolörü, hareket memuru ve tren teşkil görevlisi gözaltına alınmıştır.

Demiryolu işletmeciliğinde bu türden insan hatalarını sıfıra indirmek ve trafik güvenliğini sağlamak üzere çeşitli sistemler geliştirilmiştir. Bunlar trafiğin merkezden idaresi, trafiğin sinyalle idaresi, Avrupa Tren Kontrol Sistemi'dir (ERTMS). Bu sistemlerin her birinde tren trafiğinin güvenli olarak sürdürülebilmesi için kendi içinde karmaşık bileşenleri vardır.

Söz konusu kazanın olduğu Marşandiz İstasyonu Kayaş-Sincan arasında yapılan Başkentray projesinin içinde yer almaktadır. 12 Nisan 2018 günü yapılan açılış töreninde dönemin Başbakanı Binali Yıldırım, "Mahkemesi 36 ay sürdü. Bitimi 20 ay sürdü. Yüklenici firmaya teşekkür ediyorum. Mucize sürede bitirdiler" ifadesini kullanmıştır. Alelacele açılan bu güzergahta, tren trafiğinin telefon, telsizle ve manuel olarak idare edildiği ileri sürülmektedir. Kazanın asıl nedeninin de bu işleyiş olduğu belirtilmektedir. Uzmanlar, söz konusu güzergâhta yukarıda sayılan sistemlerden herhangi birinin bulunması halinde kazanın kesinlikle yaşanmayacağını belirtmektedirler. Çünkü bir sinyal bloğunda eğer bir tren varsa o bloğa başka hiç bir trenin giremeyeceği ifade edilmektedir.

Kazanın yaşandığı hattın, sinyalizasyon ve diğer güvenlik sistemleri tamamlanmadan, alt yapı yeterli hale getirilmeden hizmete açıldığı ileri sürülmektedir. İnsan hatasından kaynaklanmış gibi gösterilmek istenmesine rağmen, kazaya aslında demiryolunun, sinyalizasyon ve diğer teknik alt yapısı tamamlanmadan işletmeye açılmış olmasının neden olduğu görülmektedir.

2004 Pamukova ve 2018 Çorlu'da yaşanan tren kazalarının altyapı eksikliklerinin ve TCDD'nin işletmeciliğindeki kusur ve hatalardan kaynaklandığı görülmektedir. AKP döneminde, tren kazaları sistematik hale gelmiştir. 2004-2018 yılları arasında yaşanan altı büyük tren kazasında yüze yakın vatandaşımız hayatını kaybetmiş, 600'e yakın vatandaşımız yaralanmıştır.

Kazalarda yönetim hataları önemli bir rol oynamaktadır. Ehliyet ve liyakat yerine "bizdendir bize itaat eder" şeklindeki AKP anlayışının, TCDD'nin yönetimine yansımış olmasının kazalarda büyük payı bulunmaktadır. AKP iktidarının kamu yatırımlarını, yandaş müteahhitlere rant aktarma ve seçim malzemesi olarak kullanma alışkanlığı, yatırımların tamamlanmadan, güvenlik önlemleri alınmadan hizmete açılması büyük kazaların yaşanmasına davetiye çıkarmaktadır.

Uzmanlar, Kayaş-Ankara-Sincan hattında yaşanan bu trajedinin benzerlerinin iktidar tarafından yerel seçimlerden önce işletmeye alınmaya çalışılan Gebze- Halkalı hattında da yaşanabileceğine dikkat çekmektedirler.

Can ve mal kaybına yol açan bu türden kazaların gerçek nedenlerinin ve TCDD'nin işletmecilik hatalarının ortaya çıkarılması, altyapı eksikliklerinin tespit edilmesi ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. Maddesi ve İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.


Engin Altay
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili


Özgür Özel
Manisa Milletvekili
Grup Başkan Vekili


Engin Özkoç
Sakarya Milletvekili
Grup Başkan Vekili